

A Monarchia hegedűkészítői

Benedek Péter előadása október 18-án a Régi Zeneakadémián, a Varga Tibor Fesztivál alkalmából. Az előadást számos diapozitív illusztrálta, amelyeken e mesterek munkái voltak láthatók. Az előadás kivonatát olvashatják az alábbiakban, amely elsősorban a kor, az események oldaláról igyekszik bemutatni másfél évszázad hegedűkészítőit.

A Monarchia hegedűkészítésének története a 18. században kezdődik és sokáig úgy tetszett, magyarországi fejezete a 20. században véget is ért. Kialakulása, fejlődése, különböző központjainak létrejötte szoros egységben volt a térséget formáló gazdasági, társadalmi folyamatokkal. A gyökereket a 17. században kell keresni, amikor véget ért a török uralom. 1683 és 1699 között egész Magyarország a Habsburg koronaterület részévé vált, ahol – elsősorban a Dunántúlon – több zenekedvelő, zenélő, komponáló arisztokrata követte a muzsika számára nagyon hasznos

császári szokásokat: saját zenekart tartottak, amelyekben sok külföldi muzsikus foglalt helyet, köztük legtöbbször természetesen olaszok, akik hangszereiket is magukkal hozták hazájukból... Legismertebb Esterházyék udvara vált, ahol több egymást követő nemzedék hozta létre azt a zenei központot, amelynek legfényesebben ragyogó csillaga Joseph Haydn volt.

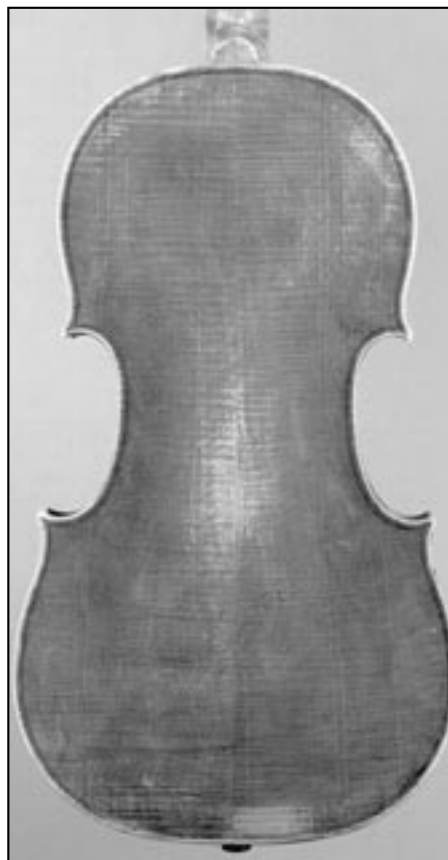
A főúri rezidenciákon kívül is természetesen egyre élénkült a hangszerkészítésre is serkentőleg ható zenei élet. 1737-ben jött létre az első cigányzenekar, ame-

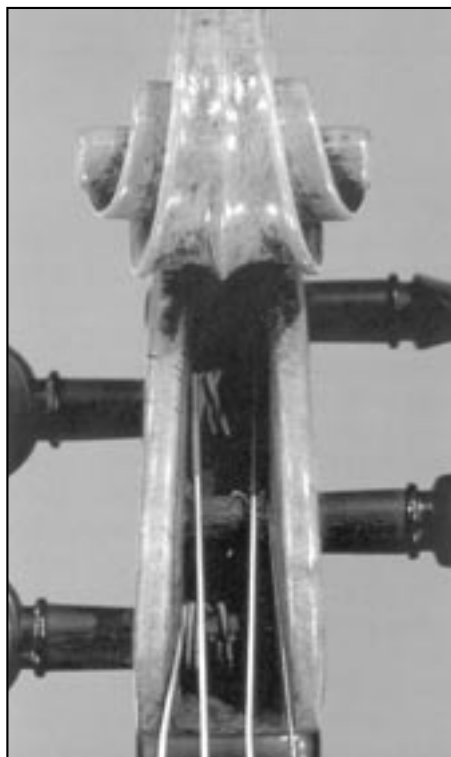
lyet gyorsan sok másik is követett. E társulatok primása akkoriban megbecsült kultúrsemélyiség volt Magyarországon, virtuóz játékok, társadalmi sikereik erősen növelték a hangszerek iránti keresletet.

A 18. század utolsó harmada nyugvópontra juttatta a török uralom alól felszabaduló Európát, s a rendeződés hazánkat is komolyan érintette. 1778-ban Bánátot visszafoglalták a törökök, 1779-ben Fiume Magyarországhoz került. 1791-ben megnyílt az első magyar nyelvű színház, 1805-ben hazánkban új törvény született, amely engedélyezte a magyar nyelv használatát a közigazgatásban és a bíróságokon. 1837-ben megnyílt a Nemzeti Színház, 1847-ben az Erdélyi Nemzetgyűlés hivatalos nyelvvé tette a magyart az adott országrészben. A Szabadságharc bukása utáni időszak ugyan nem kedvezett a nemzeti vívmányok kibontakozásának, az 1867-es Kiegyezés azonban újabb perspektívákat teremtett. Magyarország teljes egyenjogúságot kapott a Monarchián belül, visszakapta régi határait a Kárpátokig Erdellyel, a Bánáttal, valamint szabad területtel az Adriához Fiuméval. A dinamikusan fejlődő ország fővárosa a Pest, Buda, Óbuda egyesítéséből 1973-ban létrejött Budapest lett.

A röviden felvázolt időszak két fővárosa, Bécs és Buda (majd Budapest) mellett Pozsony jelentette a kulturális, benne élet és a Monarchia hangszerkészítésének fontos települését. Jelentőségét Magyarország török megszállása alapozta meg, hiszen 1526 után több mint két évszázadon át volt a magyar királyság fővárosa. Az 1700-as években mintegy harminc-negyvenezer lakost számlált, köztük magyarok, németek és szlovákok egyaránt voltak.

Leeb Johann Georg (1783)

Teufelstorfer Peter (1874)

Pozsony Leeb-család

Az egyik legrégebb hegedűkészítő család pozsonyi volt, jóllehet mind a mai napig nem tisztázott, hogy az első generáció valóban itt született, vagy Bécsből, esetleg más területéről vándorolt Pozsonyba. A család szerteágazó volt, sok azonos keresztnevű leszármazottal. Így még az egyforma keresztnevekkel jegyzett hangszerknél sem lehet megállapítani, hány személy dolgozott rajtuk.

Minden jel arra utal, hogy szoros kapcsolat fűzte őket Bécshez, rokonaik laktak ott, a császárvárosban képezték magukat; az pedig bizonyosnak látszik, hogy az anyagokat, elsősorban a lakkokat Bécsben szerezték be. Érdekes módon nem az akkoriban szokványos és keresett Stainer-típus alapján dolgoztak, hanem olasz modellt, köztük Amati hangszerket másoltak. Úgy látszik rájöttek, hogy a laposabb olasz konstrukció jobb akusztikai mutatókkal rendelkezik. Érdemes feltenni a kérdést: hogyan ismerhették meg a Leeb család tagjai az olasz iskola jellemzőit? Valószínűleg fejedelmi vagy egyházi gyűjteményekben, esetleg külföldi muzsikusoknál láttak olasz hangszerket, amelyek felkelthették érdeklődésüket Amati és Stradivari munkássága iránt.

Legfontosabb ismertetőjegyek: több mint

egy évszázadon át, több emberöltőn keresztül egyazon cégér – Johann Georg Leeb név - alatt dolgoztak. A reink és tőkék fenyőből, viszonylag tiszta belső munkával készültek. Az F-lyukak nincsenek kihőlözva, közép mélységű a homorulat, keskeny, szépen kerekített szegélyek éles faragásokkal. A csiga erősen nyitott, nagyon szép és kecses.

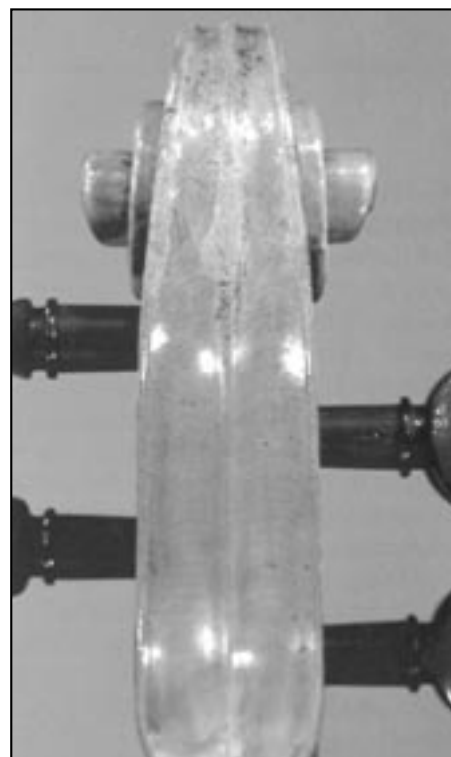
Thir (Dirr) – család

E család az előzőnél is szorosabb kapcsolatban állt Béccsel. Sok generáción keresztül építettek hangszerket; szempontból a legfontosabb személyiség Johann Georg Thier volt (aki valószínűleg 1710-ben született Bécsben és ugyanott halt meg 1779-ben). ő volt a mestere későbbi utódjának Geissenhof Ferencnek (aki 1753-ban született a Füssen melletti Vilsben és Bécsben halt meg 1821-ben).

Geissenhof Ferenc

1781-ben vette át Johann Georg Thir üzletét; sok félkész hangszert fejezett be, aminek következtében Thir halála után is forgalomba kerültek még Thir-hangszer, de Geissenhof-cédulával és stemplivel.

Legfontosabb ismertetőjegyek: reink fűzfából, tőkék fenyőből, nagyon tiszta belső munkával. F-lyukak enyhén kihó-

lozva, erősen kerekített szegélye éles faragásokkal. A csiga nagyon szép, szélelése abszolút pontos; nyak a felső kávéra belülről tompán illetve, a felső tőkén keresztül belülről rászegezve.

Pest Peter Teufelstorfer

Fél évszázaddal Pozsony után alakult ki a pesti hegedűkészítő központ, amelynek szakmai alapját eleinte a Pestre vándorolt német származású mesterek alkották. Ők részben a német illetve a bécsi, részben pedig az olasz iskolát követték. Feltűnő, hogy az általuk használt lakkok színvonala nem érte el a pozsonyit, ami beszerzési gondokra enged következtetni. Első jelentős képviselője a bécsi születésű Geissenhof-tanítvány Peter Teufelstorfer (1784 – 1845, Pest), aki 1808-ban költözött Pestre. Harminc éven át tartó munkássága alatt komoly hírnévre tett szert, amit az is bizonyít, hogy 1836-ban a céh elnökének választották. Társadalmi életben betöltött fontos szerepét – dr. Geyer József szerint – csak hegedűkészítő művészetével múlta felül. Geissenhof javaslatára sok hegedűkészítő iskola munkáit tanulmányozta.

Saját hegedűit többnyire Stradivari mintájára készítette, de annál magasabb

Schweitzer Johann Baptist (1844)

plasztikával. E hangszerei hasonlítottak Geissenhof munkáira, de mellettük kitűnő Maggini-modelleket is épített.

Sokoldalú és produktív mester volt, aki majdnem az összes húros hangszerfaját elkészítette. Voltak nagyon jó brácsái, csellói és nagybőgői is. Henley állítja, hogy munkásságához legalább 500 gitár is tartozik.

Teufelstorfer vonókat is készített. Jakob Kabinger, a magyar vonókészítők egyik legjobbjának nála tanult és később utódja is lett. Műhelyében olyan kiválóságok tanultak, mint Nagy Ferenc, Brotzko Károly és a Kassáról származó Johann Nepomuk Schefferna.

Legfontosabb ismertetőjegyek: magas reifnik és tőkék fenyőből, különösen szép belső kidolgozással. Nem kihólyozott F-lyukak, középmélységű homorulat. Szép és kicsiny csiga, amelynek hátoldali fala igen egyenes és párhuzamos. Lakkja világos narancssárga. A gombnál égetett besütés található: „P.T./i8i7”

Neubauer Krisztián és Károly – a 19. század első három évtizedében Budán élő testvérpár. Annak a láncnak alkották egyik szemét, amely Teufelstorfert köti össze a kor egyik legjelentősebb mesterével, Johann Baptist Schweitzerrel.

Johann Baptist Schweitzer

Geissenhof tanítványa volt, akárcsak Teufelstorfer és a pozsonyi Josef Schmid. Pécsen született 1790-ben és Pesten halt meg 1865-ben. Születési helye sokáig nem volt tisztázott, mivel a Pécs neve kiejtési sajátosságok miatt könnyen összekeverhető Béccsel. Pécsen született tehát, majd Bécsben tanult és 1820-1821 körül ismét Pécsen lakott. 1823-ban azonban már pesti mesterkönyvben találkozni nevével: pesti működésének kezdetét június 2-ával jelölték meg. A városi tanács feljegyzései szerint 1833-ban a pesti Lipót utcában volt műhelye.

Három évtizedes aktív munkája során számos kísérlettel igyekezett tökéletesíteni mesterségét. Sok kísérlete bizonyult hiábavalónak. Svábhgyei villájában például nagy laboratóriumot rendezett be az olasz lakk titkainak megfejtése céljából. Hazájában azonban azon a véleményen voltak, hogy „lakkja ugyancsak rossz minőségű; az eleinte szépen alkalmazott lakk igen hamar lekopik”. Előfordulhat azonban az is, hogy az említett hegedűk nem Schweitzertől származtak, hiszen a ma fellelhető, kiállításokon is megtekinthető hangszerek szépek és a sok használat ellenére is a legjobb állapotban vannak. Kísérletezett olyan hangszerekkel is, amelyeknek alig volt domborulatak – ezek hangzása nem volt kielégítő. Életművének eredményeit azonban nem e sikertelen kísérletek alapján kell megítélni, hanem a különlegesen szép fából készített, kitűnő hangú hangszerekkel, amelyek alapján Schweitzert a legelső igazi, nemzetközi jelentőségű magyar mesternek tekinthetjük. Sikeres módszernek számított a bécsi patentsavarral a testre erősített nyak, valamint a Stradivari által is alkalmazott vászonnal bevont káva, amely mind a mai napig nem kopott el (és a hangot sem zavarta).

Többnyire olasz modellek – Stradivari, Guarneri, Amati, Maggini – alapján dolgozott, de használta Geissenhof hangszereit is, és készített saját modelleket is, amelyek mind nagyon szépek és harmonikus formájúak.

Brácsái minőségileg nagyon jók, szép formájúak és tiszta kidolgozásúak. Különösen szépek régi olasz mesterek munkáira emlékeztető csellói. Készített nagybőgőket is, amelyek közül egy, egy 1834-es példány a Magyar Nemzeti Múzeumban látható. Lakkja sárgás gesztenyebarna.

Háta nem berakott, a tető ötszálás bera-kással ellátott. A szegélyek – akárcsak a gitároknál – nem állnak ki, hanem egy vonalban vannak a kávéval.

Az egyedülálló nemzetközi hírnevű magyar mester hangszereiről azt tartják, hogy Stradivari-modelljei hangzás szempontjából sokkal jobbak, mint a magas plasztikájú Stainer-hegedűk. Ez lehetett az oka, hogy Schweitzer hegedűit sokszor kopírozták, illetve hamisították Markneukirchenben, majdnem mindig 1913-as évszámmal.

Tanítómesterként is jelentős volt. Műhelye olyan mestereket nevelt, mint Gabriel Lemböck, Anton Sitt, Johann Baptist Dvorák, Nemessányi Sámuel és Thomas Zach, aki 1856-os visszavonulása után, 1857-ben az utódja is lett. (Igaz, 1863-ig forgalmazták az általa készített új hangszereket.) Zach után a műhely Schunda József tulajdona lett.

Thomas Zach

Eredetileg molnárségéd volt a cseh származású Zach Tamás (1812. Malé Zinany – 1892. Bécs). Felnevelésként kezdett Csehországban hegedűkészítést tanulni. Tanárai Prágában Johann Baptist Dvorák és Anton Sitt voltak. Dvorák évekkel korábban Ferdinand Patzelttel és Schweitzerrel dolgozott együtt Pesten, Sitt a tanuló- és segédévei után Prágába költözött. Zach valószínűleg mesterei hatására költözött 1850 körül Pestre, ahol még Schweitzer társa is lett. Egy ideig együtt dolgozott mesterével, 1857-ben pedig átvette annak műhelyét. 1862-ben a Schunda testvéreknek adta el a műhelyt, ő maga pedig kávéházat nyitott, amely azonban rövidesen csődbe ment. Egy évvel később Szabadkára költözött, 1864-ben Pécsre, majd 1865-ben Bukarestbe. Itt Sturza fejedelem udvari hegedűkészítője lett. Az uralkodó sok hangszert rendelt és több kísérleti instrumentumot fejlesztetett. Néhányuk a párizsi konzervatórium múzeumába került. Minden valószínűség szerint azonban még ezekben az években is pesti cédulát használta fel.

1869-ben Bécsben telepedett le, ahol több mint húsz esztendeig dolgozott és nagy megbecsülésnek örvendett. 1873-ban a bécsi világkiállításon egy Guarneri modell alapján készített kvartettért aranyérmét kapott. Bécsi évei alatt több magyar hegedűkészítő kereste fel, akik

hosszabb-rövidebb ideig tanítványai, segítők lettek: Ferenczy Sándor, Ferenczy-Tomasovszky Károly, Szepeßy Béla, Bartek Ede és mások. A cseh Pilát Pál is Zachnál tanult, mielőtt Lemböck Gáborhoz került Magyarországra.

Lemböck Gábor (Gábríel)

Teufelstorfernél és Schweitzernél tanult, majd I. Anton Fischer segédje, később veje majd utódja lett Bécsben Lemböck Gábor (1814. Buda – 1892. Bécs). 1855-ben átvette Bernhard Stoß üzletét. Több mint fél évszázados bécsi működését sok siker kísérte. 1863-ban megkapta az „Udvari hangszerkészítő mester” valamint a „felesküdt hivatalos szakértő” címet. Münchenben 1854-ben, Londonban 1862-ben nyert kitüntetések. 1871-ben a konzervatórium házi hegedűkészítője lett. 1875-ben a nála dolgozó kiváló tanítványok és segítők vették át a műhely vezetését.

Fiatalon Paganini Guarneri-hegedűjét, az „ágyúnak” („canone”) nevezett hangszer tanulmányozta, amit Anton Fischerhez hozott javíttatni tulajdonosa. Ettől kezdve ezt a Guarnerit másolta nagy szeretettel, de készített Stradivari- és Maggini-modelleket is.

Lemböck jól ápolta viszonyát Magyarországgal. Egy 1862-ből származó magyarul nyomtatott cédula szerint Reményi Ede számára is készített hegedűket.

Néhány tanítványát (köztük Sollner Józsefet) továbbképzésre Magyarországra küldte. Maga is alkalmazott Magyarországon tanult fiatal hegedűkészítőket, mint amilyen például Karl Herrmann Voigt, Ferenczy Sándor, August Setzer és mások. Cédulái között vannak német és magyar nyelvűek, a szövegek különbözőek.

Legfontosabb ismertetőjegyek: „G L” kezdőbetűk besütve, legtöbbször három-négy helyen: a háton a makkon, az alsó kávékon a gomb mellett, a hátlap és tetőlap belsején. Az „L” betű többnyire mélyebbre került, mint a „G”.

Gyakran vastagon és üvegesen lakkozott, majdnem az összes lehetséges árnyalatban a sárgától a sötétbarnáig, de inkább a vörösesbarnától a borvörösig.

Hangszerei hangjuk miatt nagyon kedveltek. Az 1875. előtti időkből származó hegedűi keresettebbek; ezután inkább műhelymunkák készültek. Kevés csellót épített, brácsái gyakorta nagyon kicsik, mint általában a magyar violák, mivel legtöbbször csak kísérő zenéhez használták.

Sokat kísérletezett a gerendával és a tetőnek való fenyőfával, amelyet néha cédrusra cserélt. Vélemények szerint ezzel nem mindig érte el a kívánt eredményt, tehetséges restaurátor volt, aki számos hegedűt újított fel. Műhelyét és nevét Carl Haudek vette át 1893-ban.

Zach Károly

Thomas Zach mindkét fia hegedűkészítő lett; közülük az 1850 körül Bécsben született Károly vált ismertebbé. Rövid ideig Pesten is tartózkodott, majd 1886-ban visszatért Bécsbe és két évvel később átvette apja üzletét.

1897-ben gazdasági vállalkozást alapított több németországi fiókkal, ahol neves vevőkkel dolgozott együtt. A vállalkozás nagy terheket vállalt, így egy év után csődbe ment. Készletét Ignaz Lutz vásárolta fel.

A mintegy 800 darabos készlet legtöbb hegedűje még fehér volt, csak később lakkozta át őket Lutz. E hangszer belső kidolgozása kifogástalan. E csőddel magyarázható, hogy a hangszer legelőbbje 1896-os dátumot visel, bár szinte mindet később fejezték be. Különböző időben történt befejezésre utalnak az ugyanazon dátumot viselő, ám sok- és különféle besütések is. Zach Károly 1918-ban halt meg Londonban.

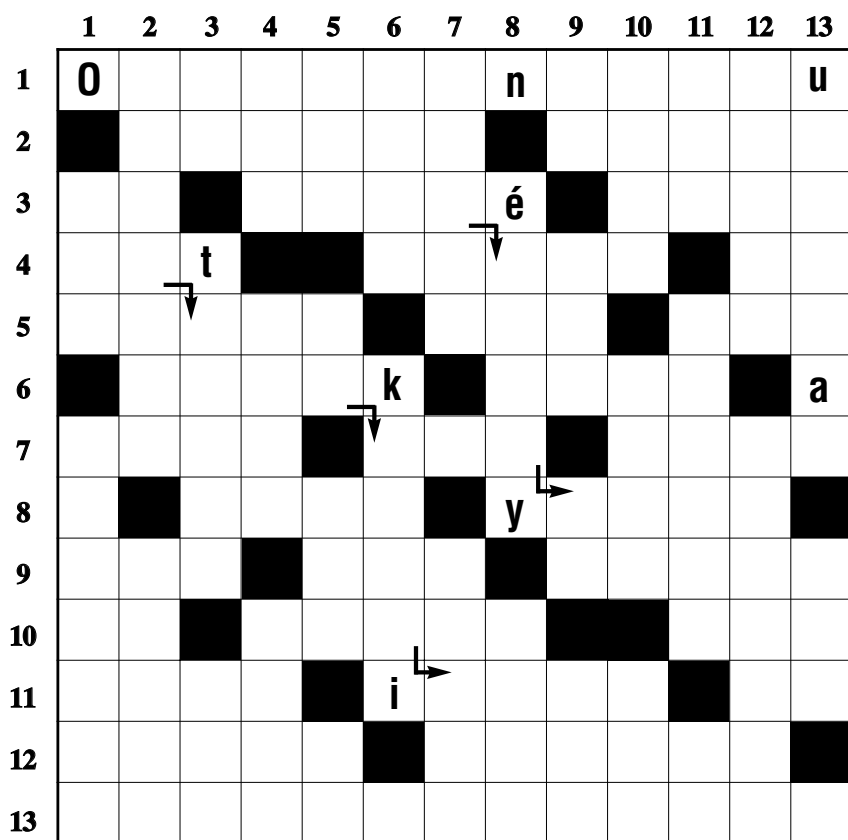
A 19. század már valóban nemzetközi híru magyar hegedűkészítésének fejedelme Nemessányi Sámuel, akiről szintén beszélt Benedek Péter. Tekintettel azonban arra, hogy munkásságáról Sáránszky Pál életműve kapcsán nem is olyan régen olvashattak e lap hasábjain, ezúttal nem szeretnék ismétlésbe bocsátkozni.

Schweitzer Johann Baptist (1844)

Hegedűművésznő

Marian Jachimowicz, 20. századi lengyel költő verséből idézünk három szép sort Fodor András fordításában.

VÍZSZINTES: 1. A versidézet első része. 2. Vég, halál, latin szóval – szovjet koncentrációs tábor volt. 3. Tréfás rész! – a versidézet harmadik része – hát persze! 4. A versidézet második része – anyagilag elismer – trilla, rövid. 5. ... olivér; szőlőfajta – afrikai, röv.-sav igéje. 6. A versidézet negyedik, befejező része – ... Nielsen; dán színész, a némafilmek sztárja. 7. Bálvány – egymás utáni betűk az ábécében – hatalmában tart. 8. Zsírkö. 9. Régi súlymérték – én, németül – a Mefistofele című opera zeneszerzője (Arrigo). 10. A bosszús legyintés indulatszava – ruhát tisztítat – számos. 11. El valahová – buzdító szócska. 12. Újra kihajtó, nem egynyári növény – alábecsüli. 13. A Napos oldal című regény írója (1888–1944).

FÜGGŐLEGES: 1. A családi kör című Arany-versben ilyen bogár zúg – iratokon bélyegben rójuk le. 2. Kényelmesen a földszintre ballag – amely helyre. 3. Két betű az ábécé legvégéről – üt. 4. Súrolópor-márka – díszterem – ... Polana; Kispolány szlovák neve. 5. Csigafajta – az irídium vegyjele – kávépor-márka – Verőce része! 6. Búvár ...; hajókat elsüllyesztő hősünk. 7. Róma tengeri fürdője – telefonáló szó. 8. Fosztóképző. 9. Fordított kettős betű – poetica; költészettan – táborban van! – akármi, akárki, angolul. 10. Neves osztrák basszbariton (Erich) – a petevezeték orvosi neve – apró édesvízi hal. 11. Épületszárny – népszerű francia színész (Jean, 1913–1998) – zenedarab! 12. ... Fél; argentin város – Dvořak keresztneve. 13. Kaluga folyója.

Zábó Gyula

POSTALÁDÁNKBÓL

Tisztelt Elnök Úr, Kedves Péter!

Elolvassa a Zenekar újság áprilisi számában a 37. oldalon megjelent válaszodat, azonnal felhívtalak telefonon és jeleztem, hogy a mondat nem teljesen korrekt, az adott szöveggörnyezetből kiragadva nem az általam kívánt mondanót idézte fel.

Azt írod: „Aki például jelen volt legutóbbi közgyűlésünkön, az tanúja lehetett az egyik legrosszabb anyagi és morális helyzetben lévő zenekar igazgatójának jegyzőkönyvezett hozzászólásának, amelyben kifejezetten kérte, hogy zenekaráról ne jelenjen meg több cikk az újságunkban.”

Röviddel azután megkaptam a 2002. február 26-án megtartott közös közgyűlés jegyzőkönyvét, amely szerint a következőt mondtam: "kérem, hogy a zenekarunkról ne jelenjen meg cikk a Zenekar újságban!"

Most írásban is pontosítanám mondanóm lényegét, mert a két fenti idézet ezt nagy mértékben módosítja.

Hozzászólásomban kizárólag azt kívántam jelezni, hogy a februári számban megjelent szegedi igazgató újraválasztáshoz hasonló híradást és kommentárt nem kívánok megjelentetni fényképekkel együtt. Véleményem szerint az elmúlt esztendőben nagyon sokat írt az újság a Szombathelyen történekről, így ízléstelennek tartottam volna az amúgy is ismert tényeket folytatólagosan taglalni.

Pontosítom tehát: egyáltalán nincs ellenemre, ha írnak a Szombathelyen történekről, de el kéne felejteni a magyar újságírás szinte legfontosabb jellemzőjét: a botrány, a békétlenség jelenti a legérdekesebb témát. Most már nem vagyunk a legrosszabb anyagi és morális helyzetben lévő zenekar, kár volt minket így definiálni az elmúlt 4 év történeineinek ismeretében.

Foglalkozunk többet művészi kérdésekkel, a közalkalmazotti bérek emelésével a Nemzeti Filharmonikusok és az Operaház körül történt nagyarányú fizetésemelés várható húzóerejével, mert meggyőződésem, hogy zenekarunk muzikusai nem gyengébbek annyival, amennyit a bérezés tükröz.

A zenekar igazgatója nem lehet az első számú közellenség, az Üzemi Tanácsok és a Vezetőség csak összefogva képes színvonalas művészi munkára ösztönözni a zenekart, amely az egyetlen lehetséges módja nehézségeink megoldásának.

Üdvözlettel:

Horváth László igazgató

Szombathely, 2002. 05. 09.

Hangszerkereskedelmi és szolgáltató Kft.

1074 Budapest,
Dohány u. 86.
Tel./fax:
342-3623
Nyitva:
hétfő–péntek
9.30-tól
18.00 óráig
Szombat
9.30–13.00

Új és használt hangszerek vétele, eladása,
igazságügyi szakértő véleményezése, szakbecslése.

Alkatrészek, tartozékok, kiegészítők forgalmazása:
húrok, vonók, tokok, huzatok, állványok stb.

Thomastic, Pirastro, Corelli és Jargar húrok

Minden ami a fűjához kell!

A zenei hagyományok méltó megőrzése jegyében, a Fon-Trade Music Kft. Magyarországon egyedülálló hangszerkészlettel és szolgáltatásokkal áll a muzikusok, zenei intézmények és kereskedő kollégák rendelkezésére.

• a világ vezető fúvós márkáinak széles skáláját kínáljuk: nálunk ezeket nem csak megrendelheti,

kézbe veheti, kipróbálhatja, összehasonlíthatja.

- ritmus- és ütőhangszerek teljes tárházát, az Orff-hangszerektől a jazz- és rock szereléseken át a szimfonikus hangszerekig.
- szavatolt minőséget a tanuló hangszerektől a professzionálisig, melyek a világ legnevesebb hangszergyártó cégeitől közvetlenül kerülnek üzletünkbe.
- a fúvós hangszerek szakszerű javítását, karbantartását: javítóműhelyeinkben a legmodernebb és tradicionális technikák ötvöztetésével, elismert mesterek irányításával, eredeti gyári alkatrészek felhasználásával folyik a munka. **Így magától értetődő a garancia...**

1081 Budapest, Kiss József utca 10-14., Telefon: 06 1 210 2790, Fax: 06 1 303 1158, E-mail: fontrade.music@axelero.hu

PopArt
FLIGHTCASES

H-1222 Budapest, Fenyőtoboz u. 6. Telefon: (36-1) 227-0046, Fax: (36-1) 227-1380
Mobil: +36 (30) 20-37-552. E-mail: popart@popart.hu

- Poliészter és egyéb tokok
- Szállító ládák, konténerok
- Dobogók, állványok
- Zenekari bútorzat

BIZTONSÁGOS SZÁLLÍTÁS - BIZTOS BEFEKTETÉS

KOMOLYZENEI VÁLASZTÁS 2002

A MATÁV SZIMFONIKUS ZENEKAR 2002/2003. HANGVERSENYÉVADJA

ELKELT!

ELKELT!

ELKELT!

Zeneakadémiai „A” bérlet	
1. előadás SZEPTEMBER 26. csomborok	- BACH/MANJNYÓVY: Vencellor - DVORÁK: Csobánka-versem - RIMSZKI-KRISZTÁKOVY: Szerződés Op. 75 szóltató: Ivan Galter (DUTYRA) vezényel: LIGETI Andás
2. előadás DECEMBER 19. csomborok	- BEETHOVEN: Mária Szűzszületés szóltató: FRANKÓ Tünde, HELLIÓI Andás, IKÉTE Anikó, RIGZ István közreműködik a Magyar Rádió Közreműködők Székhelye vezényel: LIGETI Andás
3. előadás JANUÁR 16. csomborok	- SCHUBERT: B-dúr szimfónia Op. 91 szóltató: HELLIÓI Andás vezényel: LIGETI Andás
4. előadás FEBRUÁR 23. csomborok	- BACH: Parasztheknita No 312 - MOZART: Carmina Burana szóltatók: KRISTÓFI István, MÁRKOSI László Péter, RÁBÓI RITA András közreműködik a Magyar Rádió Közreműködők Székhelye és Therz Sándorfalvi vezényel: LIGETI Andás

Zeneakadémiai „B” bérlet	
1. előadás SZEPTEMBER 29. csomborok	- BACH/MANJNYÓVY: Vencellor - DVORÁK: Csobánka-versem - RIMSZKI-KRISZTÁKOVY: Szerződés Op. 75 szóltató: Ivan Galter (DUTYRA) vezényel: LIGETI Andás
2. előadás NOVEMBER 19. kadd	- BEETHOVEN: István király nyitány - MENDELSSOHN: Hegedű-versem - BEETHOVEN: 1. „Leszta” szimfónia szóltató: SZALAY Antal vezényel: LIGETI Andás
3. előadás DECEMBER 06. csorda	- BEETHOVEN: Mária Szűzszületés szóltatók: FRANKÓ Tünde, HELLIÓI Andás, IKÉTE Anikó, RIGZ István közreműködik a Magyar Rádió Közreműködők Székhelye vezényel: LIGETI Andás
4. előadás MÁRCIUS 8. csomborok	- B. STRAVINSKY: Don Juan - WAGNER: Wozzeck-dalok - B. STRAVINSKY: Don Quixote szóltató: VIGORNYI Balázs vezényel: LIGETI Andás
5. előadás MÁJUS 02. csomborok	- SZTRAVINSZKIJ: Titusz-darab - szvit - PROKOFJEV: E. csoporszerzemény - SZTRAVINSZKIJ: Petruska szóltató: VIGORNYI Balázs vezényel: LIGETI Andás

Zeneakadémiai „C” bérlet	
1. előadás JANUÁR 15. csorda	- SCHUBERT: 6. szimfónia - MAHLER: 1. szimfónia vezényel: LIGETI Andás
2. előadás FEBRUÁR 9. csomborok	- WAGNER: Siegfried-idill - SCHUBERT: Csoporszerzemény - SCHUBERT: 2. szimfónia Op. 48 szóltató: MARTIN Bencze vezényel: KRISZTÁKOVY István
3. előadás MÁRCIUS 7. csomborok	- B. STRAVINSKY: Don Juan - WAGNER: Wozzeck-dalok - B. STRAVINSKY: Don Quixote szóltató: VIGORNYI Balázs vezényel: LIGETI Andás
4. előadás APRILIS 4. csomborok	- BACH: Parasztheknita No 312 - MOZART: Carmina Burana szóltatók: KRISTÓFI István, MÁRKOSI László Péter, RÁBÓI RITA András közreműködik a Magyar Rádió Közreműködők Székhelye és Therz Sándorfalvi vezényel: LIGETI Andás
5. előadás MÁJUS 06. csomborok	- SZTRAVINSZKIJ: Titusz-darab - szvit - PROKOFJEV: E. csoporszerzemény - SZTRAVINSZKIJ: Petruska szóltató: VIGORNYI Balázs vezényel: LIGETI Andás

MTA Koraiszt bérlet	
1. előadás SZEPTEMBER 25. csorda	- BACH/MANJNYÓVY: Vencellor - DVORÁK: Csobánka-versem - RIMSZKI-KRISZTÁKOVY: Szerződés Op. 75 szóltató: Ivan Galter (DUTYRA) vezényel: LIGETI Andás
2. előadás NOVEMBER 20. csorda	- BEETHOVEN: István király nyitány - MENDELSSOHN: Hegedű-versem - BEETHOVEN: 1. „Leszta” szimfónia szóltató: SZALAY Antal vezényel: LIGETI Andás
3. előadás DECEMBER 6. csomborok	- BEETHOVEN: Mária Szűzszületés szóltatók: FRANKÓ Tünde, HELLIÓI Andás, IKÉTE Anikó, RIGZ István közreműködik a Magyar Rádió Közreműködők Székhelye és Therz Sándorfalvi vezényel: LIGETI Andás
4. előadás FEBRUÁR 23. csomborok	- BACH: Parasztheknita Op. 312 - MOZART: Carmina Burana szóltatók: KRISTÓFI István, MÁRKOSI László Péter, RÁBÓI RITA András közreműködik a Magyar Rádió Közreműködők Székhelye és Therz Sándorfalvi vezényel: LIGETI Andás
5. előadás MÁJUS 02. csomborok	- SZTRAVINSZKIJ: Titusz-darab - szvit - PROKOFJEV: E. csoporszerzemény - SZTRAVINSZKIJ: Petruska szóltató: VIGORNYI Balázs vezényel: LIGETI Andás

MTA Kamarabérlet	
1. előadás DECEMBER 7. csomborok	- BEETHOVEN: Csobánka-versem Op. 67 - BEETHOVEN: 2. csoporszerzemény - BEETHOVEN: 8. szimfónia Op. 91 szóltató: KRISZTÁKOVY István vezényel: LIGETI Andás
2. előadás JANUÁR 11. csomborok	- KEJCK: Iphigénia nyitány - STAMITZ: Csoporszerzemény Op. 1 - BRAHMS: A-dúr szonáta szóltató: BARTÓK Péter vezényel: LIGETI Andás
3. előadás FEBRUÁR 22. csomborok	- MOZART: Lucie Silla nyitány KV 172 - MOZART: Kétféle-versem - MOZART: új-módi szimfónia szóltató: SZABÓ László vezényel: HELIÓI Andás
4. előadás MÁRCIUS 13. csomborok	- BAYRN: 6. dúr szimfónia - TCHAIKOVSKY: Csoporszerzemény - MOZART: Haffner szimfónia szóltató: BENEY László vezényel: KISSVITKÓ György
5. előadás APRILIS 14. csomborok	- SCHUBERT: B-dúr nyitány olasz stílusban - MAHLER: Csoporszerzemény-dalok - BEETHOVEN: 6. szimfónia Op. 60 szóltató: WEHMANN Benedek vezényel: LIGETI Andás

Nemzeti Múzeum Kamarabérlet	
1. előadás DECEMBER 01. csomborok	- BEETHOVEN: Csobánka-versem Op. 67 - BEETHOVEN: 2. csoporszerzemény - BEETHOVEN: 8. szimfónia Op. 91 szóltató: KRISZTÁKOVY István vezényel: LIGETI Andás
2. előadás JANUÁR 10. csomborok	- KEJCK: Iphigénia nyitány - STAMITZ: Csoporszerzemény - BRAHMS: A-dúr szonáta szóltató: BARTÓK Péter vezényel: LIGETI Andás
3. előadás FEBRUÁR 21. csomborok	- MOZART: Lucie Silla nyitány KV 172 - MOZART: Kétféle-versem - MOZART: új-módi szimfónia szóltató: SZABÓ László vezényel: HELIÓI Andás
4. előadás MÁRCIUS 12. csomborok	- BAYRN: 6. dúr szimfónia - TCHAIKOVSKY: Csoporszerzemény - MOZART: Haffner szimfónia szóltató: BENEY László vezényel: KISSVITKÓ György
5. előadás APRILIS 11. csomborok	- SCHUBERT: B-dúr nyitány olasz stílusban - MAHLER: Csoporszerzemény-dalok - BEETHOVEN: 6. szimfónia Op. 60 szóltató: WEHMANN Benedek vezényel: LIGETI Andás

Ifjúsági bérlet kicsiknek - Matáv Zeneház	
OCTÓBER 5.	- MISELŐ ZENE 1.
NOVEMBER 15.	- MISELŐ ZENE 2.
DECEMBER 11.	- MISELŐ ZENE 3.
FEBRUÁR 25.	- MISELŐ ZENE 4.

Ifjúsági bérlet nagyoknak - Matáv Zeneház	
OCTÓBER 5.	- A SZIMFÓNIA
NOVEMBER 16.	- AZ OPERA
DECEMBER 06.	- A VERSENYNŐ
MÁRCIUS 1.	- A TÁNC

BŐVEBB INFORMÁCIÓÉRT KERESSE A ZENEKAR JEGYIRODÁJÁT:
TELEFON: 302-3841, 428-0791, 428-0793

JEGYIRODA

Budapest VI. Nagymező u. 19.
www.ticket.matavnet.hu

matáv
szimfonikus
zenekar
A zene megérint.

ELADÓ

egy Rigoutat angolkürt és egy Mönnig oboa,
mindkettő felújított állapotban.

Érd.: Bakos Attila • Tel.: 352-78-47, 06-20-454-9593

Megalakult a Magyar Csellisták Társasága Egyesület,

melynek tiszteletbeli elnöke Starker János.
Várjuk a kollegák jelentkezését az Egyesület titkáránál
Kokas Ferencné Áginál:
7400 Kaposvár Kossuth L. u. 21.
Adószám: 1877 5332-1-14
OTP: 11743002-20174790
Telefon a Zeneiskolában: 06/82/315-834 + fax

Tisztelettel az elnökség nevében
Mező László

HIRDESSEN

Lapunk eljut minden zenészhez, zenekarhoz, zenei szervezethez, zenei műhelyhez, iskolához, hangszerészhez, valamint minden zenével foglalkozó intézményhez, hivatalhoz éppúgy, mint a zeneszerető közönséghez.

Terj. (oldal)	Forma	Méret	Áfa nélküli áraink fólián beküldve	szerkesztéssel
1/1	belső	185×265	44 000,- Ft	49 500,- Ft
1/1	hátsó borító	185×265	66 000,- Ft	71 500,- Ft
1/2	fekvő	185×127	33 000,- Ft	36 300,- Ft
1/3	fekvő	185× 83	22 000,- Ft	24 750,- Ft
1/4	fekvő	185× 61	16 500,- Ft	18 700,- Ft
1/4	álló	127× 90	16 500,- Ft	18 700,- Ft
1/8	fekvő	61× 90	8 250,- Ft	9 900,- Ft
1/8	álló	127× 42	8 250,- Ft	9 900,- Ft

Apróhirdetés magánszemélyeknek 1/8 oldal terjedelemben ingyenes.
Folyamatos hirdetések árkedvezménye öt számra 25%, három számra 10%

LEGYEN PARTNERÜNK, HIRDESSEN VELÜNK!

Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetsége
1068 Budapest Városligeti fasor 38. • Tel: 342-8927 • Fax: 227 1380 •
E-mail: zenekar@mail.datanet.hu

A Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének tagjai:

BM Duna Szimfonikus Zenekar
Cím: 1051 Budapest, Zrínyi u. 5.
Telefon: 317-3142
Próbaterem: 1124 Budapest,
Németvölgyi út 41.
Tel./fax: 355-8330;
355-2611/156, 177

**Budafoki Dohnányi Ernő
Szimfonikus Zenekar Kht.**
Cím: 1221 Budapest, Ady Endre út 25.
Levél cím: 1775 Budapest, Pf. 122
Telefon: 424-8056 Fax: 424-8057
e-mail: dohnanyi@axelero.hu
Próbaterem: 1074 Budapest,
Rottenbiller u. 16-22.
Telefon: 322-1488, 479-0810
Fax: 413-6365

Debreceni Filharmonikus Zenekar
4025 Debrecen, Simonffy u. 11/c.
Tel./fax: (52) 412-395
e-mail: j.kovacs@matavnet.hu

Győri Filharmonikus Zenekar
9021 Győr, Aradi vértanúk u. 16.
Tel.: (96) 312-452 Fax: (96) 319-232

**Magyar Nemzeti Filharmonikus Zenekar,
Énekkar és Kottatár Kht.**
1051 Budapest, Vörösmarty tér 1.
Tel.: 411-6600, 411-6613, fax: 411-6614
e-mail: info@filharmonikusok.hu
<http://www.filharmonikusok.hu>
<http://www.hunphilharmonic.org.hu>

**Magyar Állami Operaház
Budapesti Filharmóniai Társaság
Zenekara**
1061 Budapest, Andrásy út 22.
Tel.: 331-2550, fax: 331-9478
<http://www.bpo.hu>

**Magyar Rádió és Televízió
Szimfonikus Zenekara**
1088 Budapest, Bródy S. u. 5-7.
Tel.: 328-8326, fax: 328-8910
<http://www.radio.hu/muveszet/>

MATÁV Szimfonikus Zenekar
1094 Budapest, Páva u. 10-12.
Tel.: 215-5770, fax: 215-5462
e-mail: orchestra@mail.matav.hu
<http://www.orchestra.matav.hu>

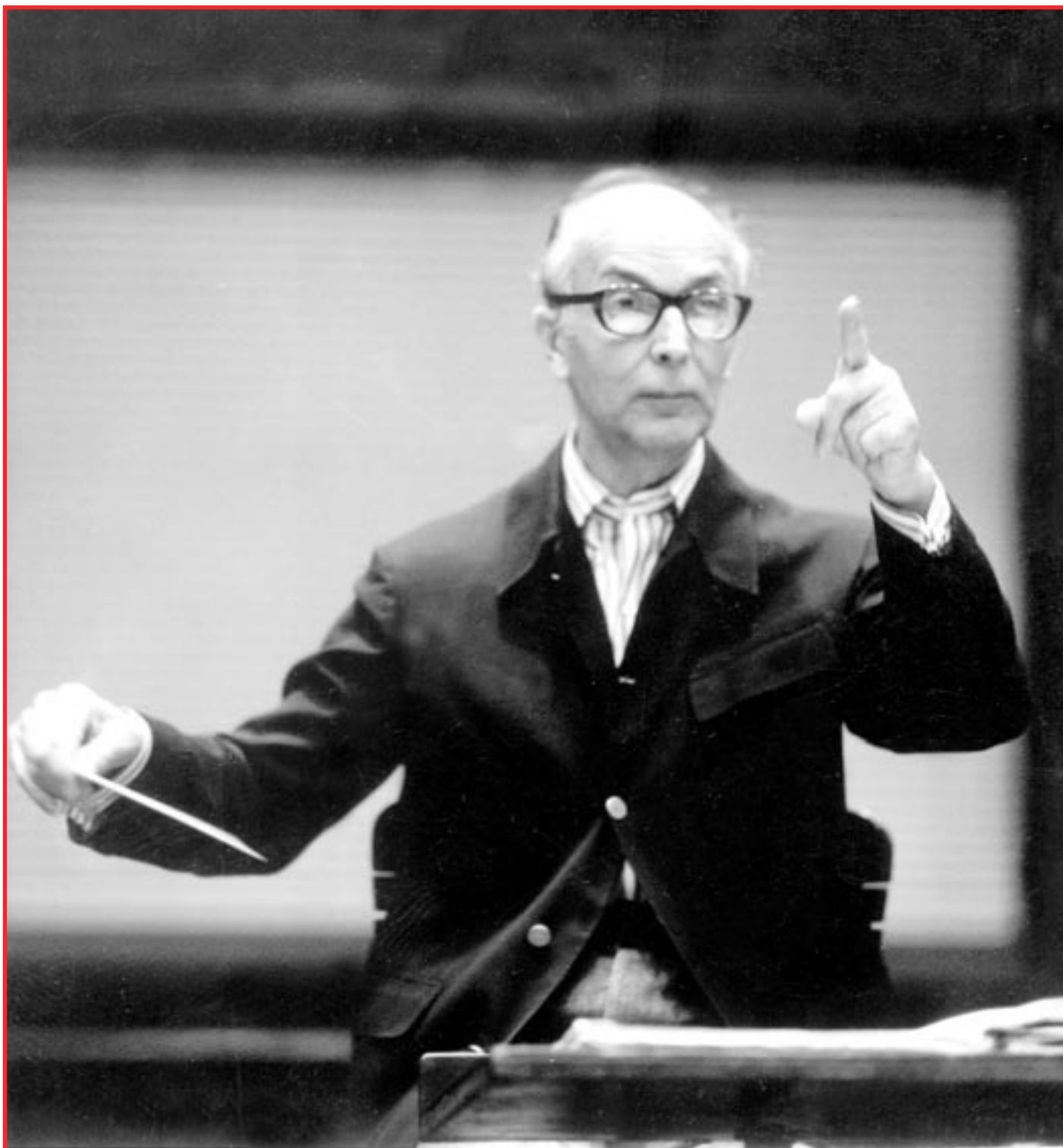
MÁV Szimfonikus Zenekar
1088 Budapest, Múzeum u. 11.
Tel./fax: 338-4085
e-mail: bcorch.mav@matavnet.hu
<http://www.bco-mav.kozep.hu/>

Miskolci Szimfonikus Zenekar
3025 Miskolc, Fábán u. 6/a.
Tel.: (46) 506-695, fax: (46) 351-497
www.mso.hu.missyo@elender.hu

Pécsi Szimfonikus Zenekar
7621 Pécs, Király u. 10.
Tel.: (72) 324-350, 242-793,
fax: 324-350/18, 242-793/18
e-mail: pecssymp@externet.hu

Szegedi Szimfonikus Zenekar
6721 Szeged, Festő u. 6.
Tel.: (62) 426-102
e-mail: szeged.symhonie@deltav.hu

Szombathelyi Szimfonikus Zenekar
9700 Szombathely,
Thököly u. 14.
Tel.: (94) 314-472, fax: (94) 316-808
e-mail: savaria.symphony@mail.datanet.hu

Igor Markevitch

Fotó: Moldvai József

Magyarországon jártak...

Igor Markevitch